

#234 Analize Economice:

Risipa alimentară și cum luptăm cu fenomenul de sărbători



PhD Veaceslav Ioniță
Economist IDIS Viitorul
19 decembrie 2025

Economia sărbătorilor la moldoveni

- **7 mii de lei, costul mediu a unei mese de sărbători în 2025**
- O familie cheltuie pentru o masă de sărbători 0,4-0,6 din salariul lor lunar
- Mesele de sărbători depășesc cu mult veniturile lunare ale familiilor, cea ce creează presiune financiară enormă
- Frica de "Masă Goală" determină familiile să gătească cu 150% mai mult decât este necesar

„Vârful de
sarcină” –
risipa de
sărbători

Maratonul sărbătorilor în Moldova durează 21 zile, 24 decembrie – 14 ianuarie, dublu față de media europeană

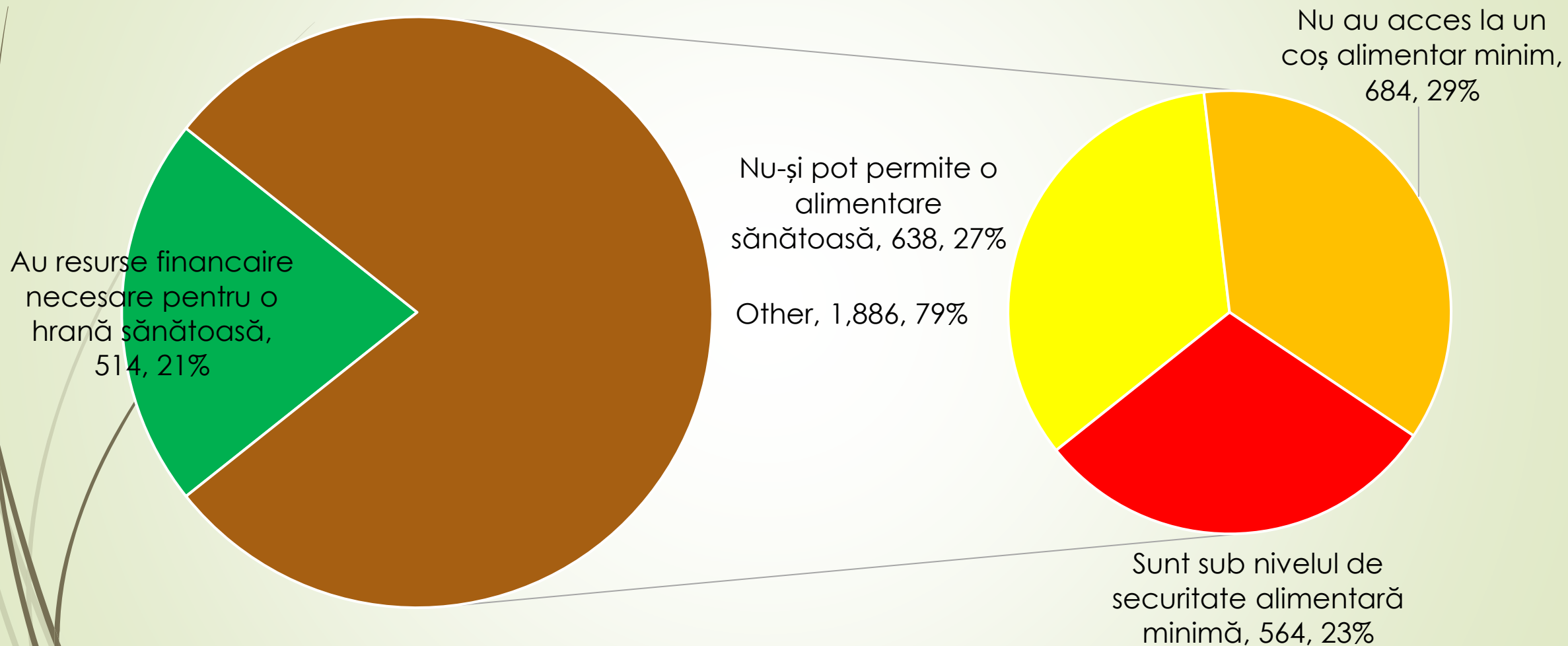
Mai multe mese, porții mai mari, consum mai intens și o creștere de minim 30% a consumului de alimente în perioada de sărbători

Risipa la fel de sărbători crește cu peste 30% față de media de peste an

600 milioane lei.

Atât vom cheltui pentru produsele alimentare de sărbători, care vor ajunge la gunoi

Insecuritatea alimentară în Republica Moldova



Sursa: Frontiers in Sustainable Food Systems, studiu realizat de Universitatea Tehnică din Moldova

Risipa alimentară în Moldova în cifre

Indicator	Valoare
Indicele Risipei Alimentare 2025 est.	92,1 (+1,3)
Risipa alimentară per capita, kg	71 (-5)
Risipa alimentară în Moldova, mii tone	180 (-12,5)
Numărul de vagoane marfare cu produse alimentare	3.000
Lungimea trenului cu produse alimentare risipite, km	40
Produse alimentare recuperate de Banca de Alimente, mii tone	0,26
Numărul de vagoane recuperate de Banca de Alimente	4,5
Cota produselor recuperate	0,15%
Din <u>700 kg</u> produse alimentare risipite, Banca de Alimente reușește să recupereze <u>1 KG</u>	

Creșterea prețurilor la produsele alimentare, cumulativ pentru întreaga perioadă

100.0%

90.0%

80.0%

70.0%

60.0%

50.0%

40.0%

30.0%

20.0%

10.0%

0.0%

2001-2005

2006-2010

2011-2015

2016-2020

2021-2025 prog

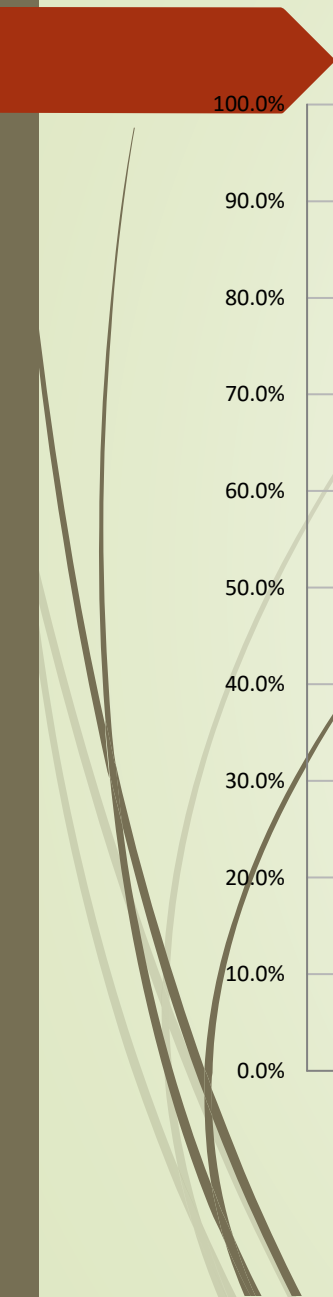
60.9%

38.7%

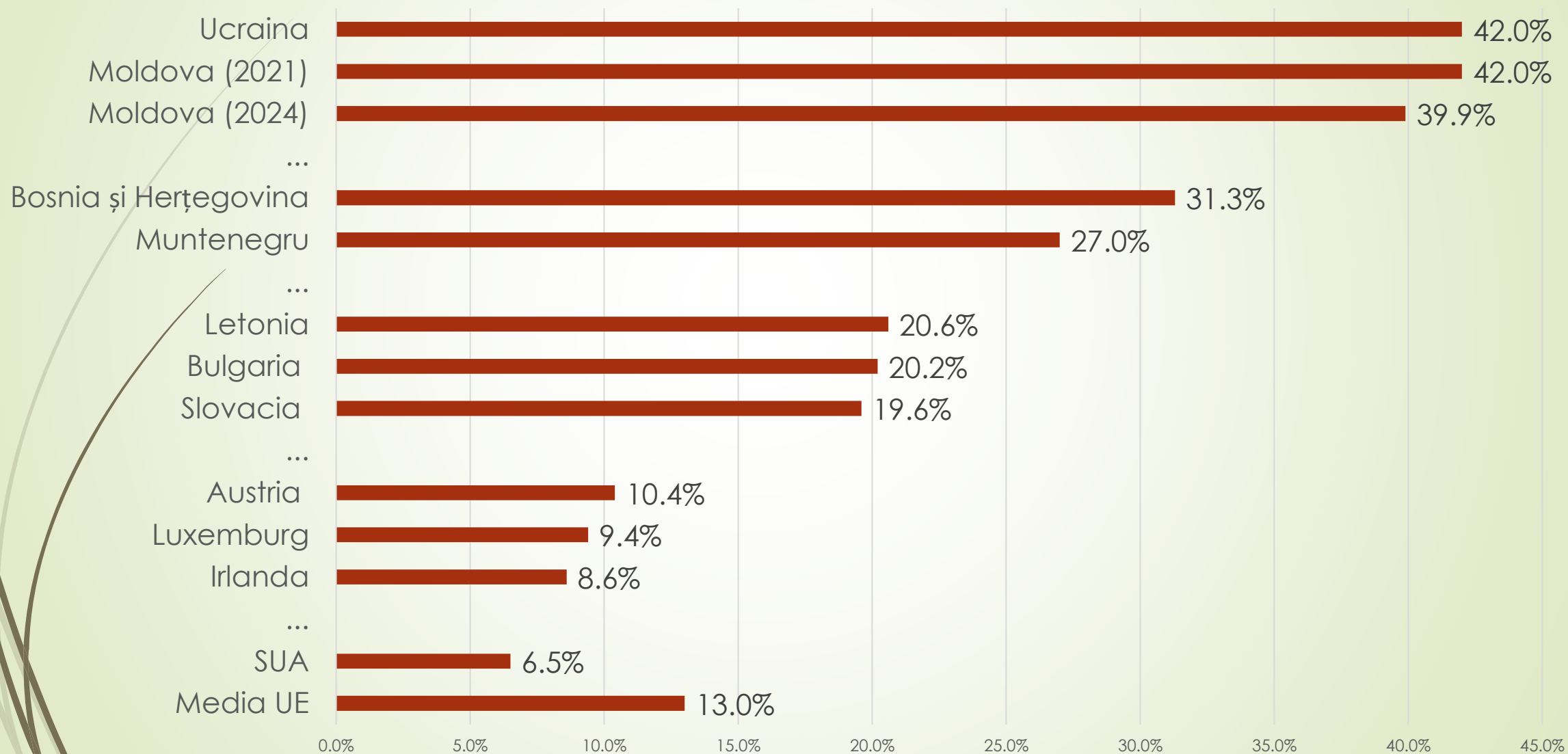
46.3%

31.6%

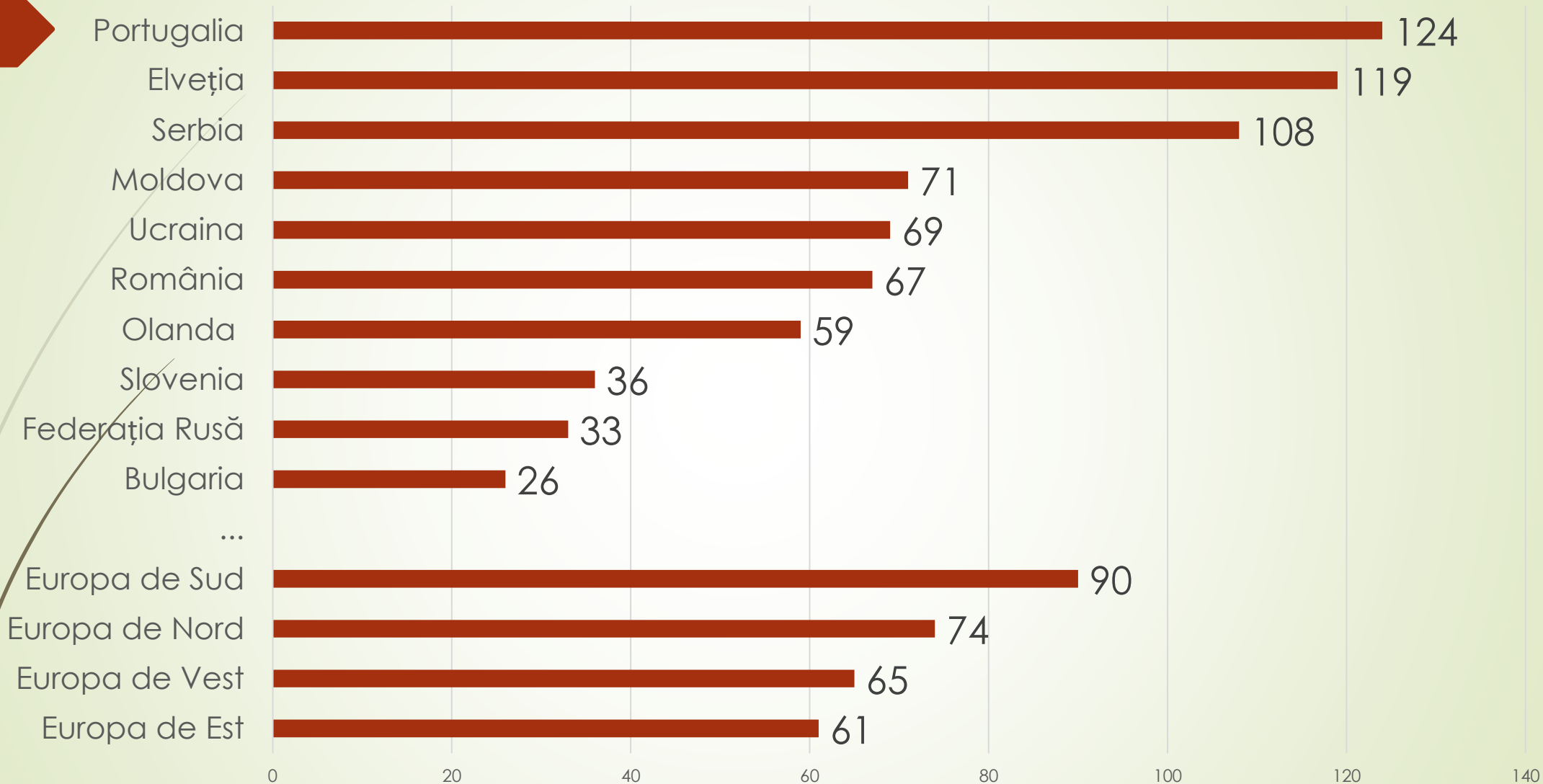
87.3%



Ponderea cheltuielilor pentru produse alimentare în bugetul gospodăriilor casnice



Risipa alimentară a gospodăriilor casnice, kg/per capita/anual



Sursa: Pe țări: Think Eat Save Tracking Progress to Halve Global Food Waste, 2024 United Nations Environment Programme,
Pe regiuni: United Nations Environment Programme, FOOD WASTE INDEX REPORT 2021

Risipă alimentară în UE, pe principalele sectoare economice, 2023

(kg pe locuitor)

Comert cu amănuntul și alte
forme de distribuție a alimentelor

10 KG

Industria alimentară
și a băuturilor

24 KG

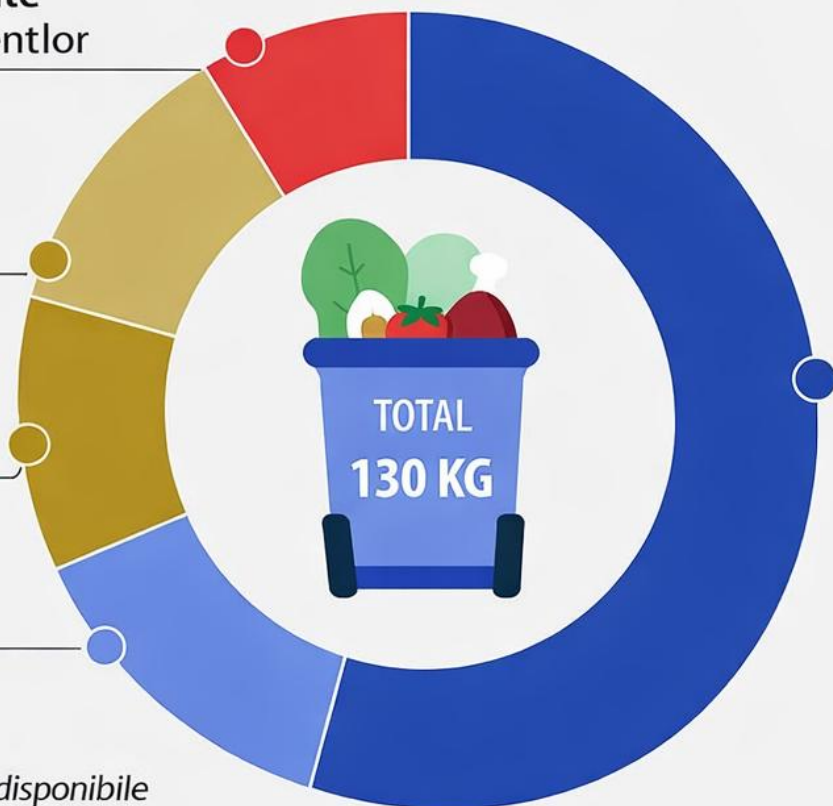
Restaurante și servicii
de alimentație publică (HoReCa)

14 KG

Producția primară

12 KG

Gospodării
69 KG

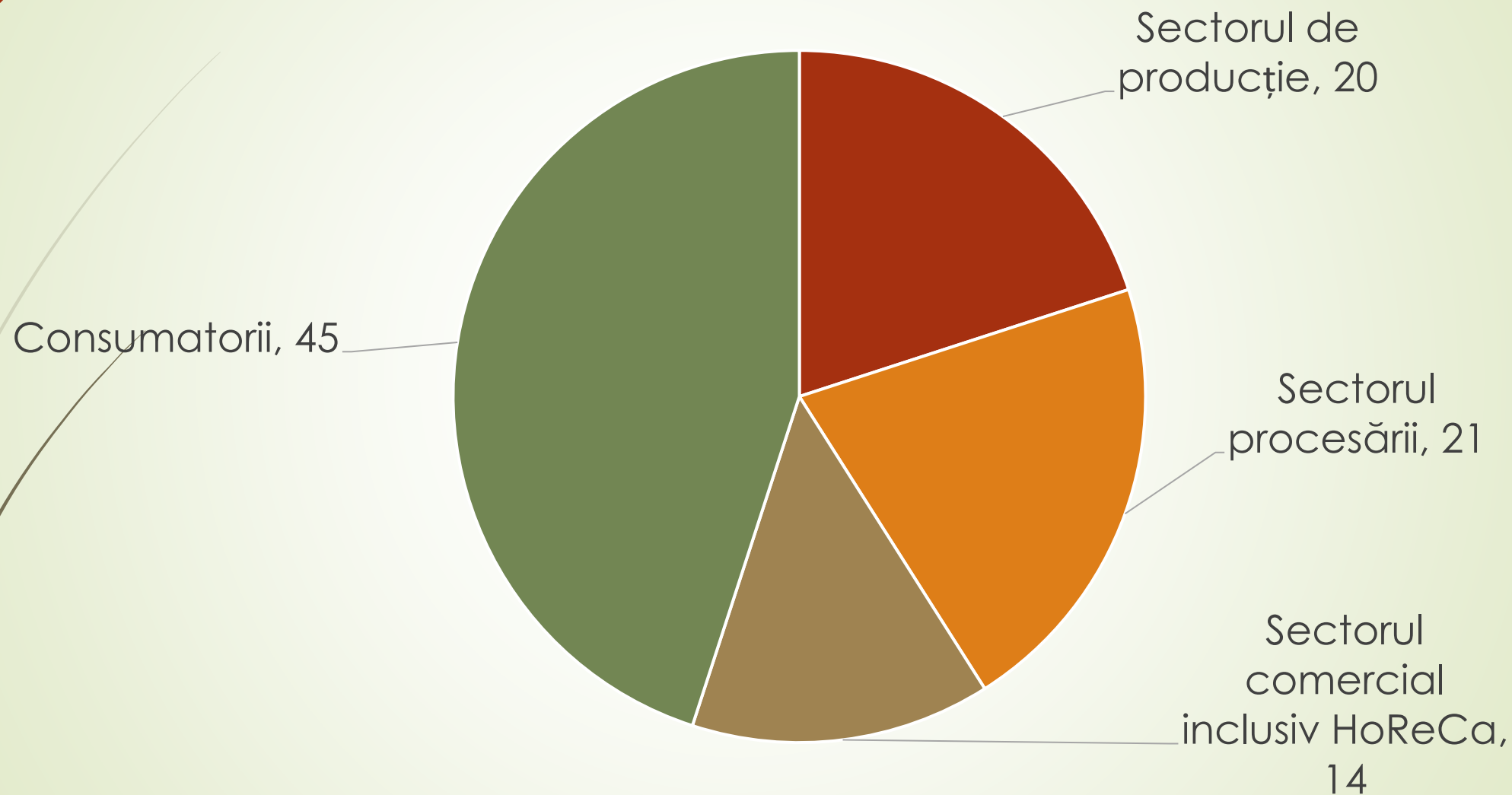


Agregatul UE: datele nu sunt disponibile
pentru Bulgaria, Spania, Lituania și România.

Diferență dintre suma categoriilor și total se datorează rotunjirii la cel mai apropiat număr întreg, aplicată la fiecare categorie și totalului.

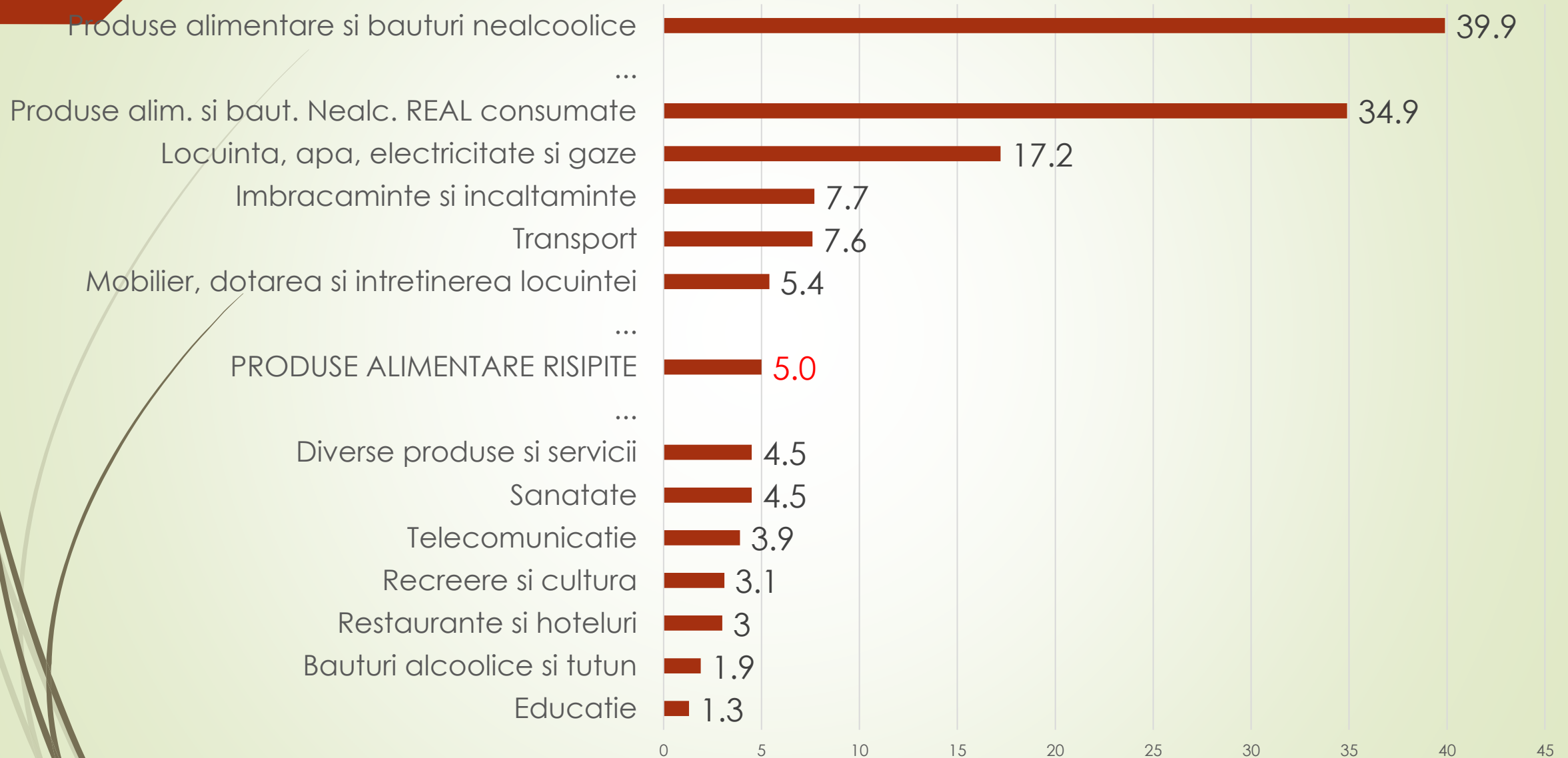
Sursa: Eurostat

Pondere risipei de alimente în diferite etape ale lanțului alimentar (în %),
în conformitate cu mai multe studii de profil

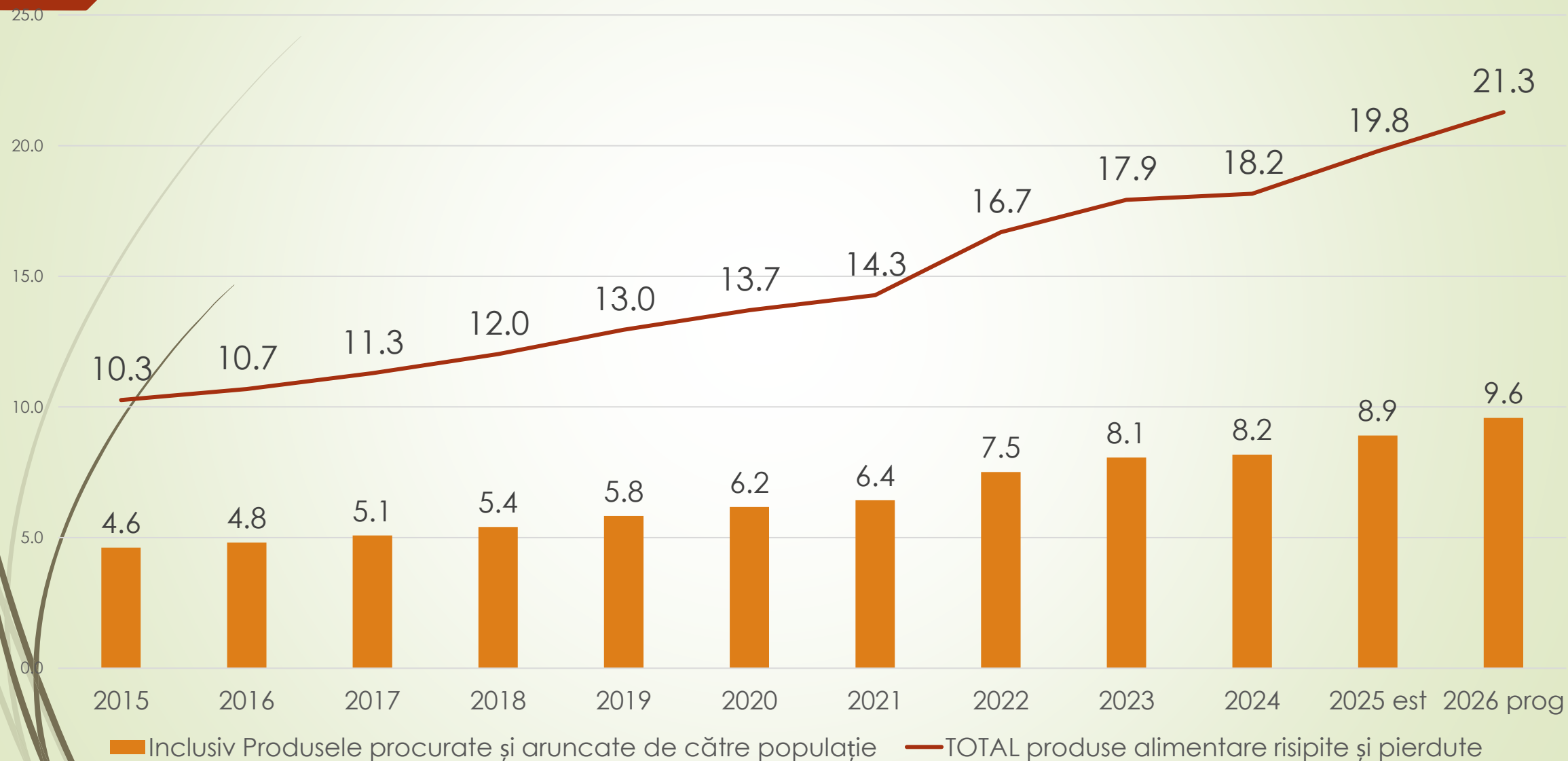


Media calculată de noi în baza a 5 studii preluate din Raportul Special din 2016 a Curții de Conturi Europene și datele noi oferite de Eurostat

Structura cheltuielilor gospodăriilor casnice în 2024



Risipa și pierderile de produse alimentare în Republica Moldova, mlrd/lei





Sursele utilizate:

- **2025.** Frontiers in Sustainable Food Systems, Cost and affordability of the food basket in the Republic of Moldova
- **2024.** Think Eat Save Tracking Progress to Halve Global Food Waste, 2024 United Nations Environment Programme
- **2021.** UNEP FOOD WASTE INDEX REPORT 2021, 2021 United Nations Environment Programme
- **2021.** WWF-UK (2021), Driven to waste: The Global Impact of Food Loss and Waste on Farms. Woking.
- **2016.** Raportul special: Combaterea risipei de alimente: o oportunitate pentru UE de a îmbunătăți eficiența utilizării resurselor în lanțul alimentar, Curtea de Conturi Europeană, 2016
- **2011.** FAO. 2011. *Global food losses and food waste – Extent, causes and prevention.* Rome